

SİYASAL BİL.

ALDIĞI NOT	
Rakamla	Yazıyla
90	Seksan

$$I m \simeq a$$

Dönemi : BAHAİR ☐
GÜZ ☐

Sınav Günü : 03. 01. 2014

Clay I

① Hukuk devleti → Devletin koyduğu hukuk kurallarıyla kabaca da ifade edilebilir. Hukuk devletinde zaman sınırlaması vardır. İhtisarı ve yetersizlik esastır. Devletin koyduğu hukuk kurallarıyla kuralları koyarken bir ihtisarı ve sınırlama vardır. Hukuk devleti, "hukukun üstünlüğü" ile bir ilgisiz bulunmamaktadır. Çünkü; zaten kuralları koyan devlettir. Hukuk devleti kavramı içeriksiz bir tanımdır. Ona içerik kazandıran ise temel haklardır.

Yerlilik → Yerlilik, idarede devleti yetkisiyle ilgili bir kavramdır. Yerlilik değerlendirilmesi, tekille kurallarla yapılan bir kavramdır. Yerlilik ile; hizmetin görülmesi, kamu görevi görülür. Halkın hukuk kurallarıyla değerlendirilmesi yapılır. Yerlilik değerlendirilmesi ise hizmetin görülmesiyle alakalıdır. Kurada işi idare / idareci idare gibi kavramla kullanılır. İdareye bakılması. Yerlilik kavramı, sınırlı, kişi temel hakların ve sosyal ilkelere karşı etmeyen bir yerlilik kavramıdır. İdare, yerlilik değerlendirilmesi yapılır. Bilimsel temel veriler kullanılarak değerlendirilir.

Talebi yetli → Talebi yetlisiz işleri neder-kanun ögelerinde tespit ediyoruz. idareye verilecek yetkilisizlikler, eğer neder ögesi belirtirse veya tanımlanmıyorsa, kanun dışıdır de idareye tercih yapma olanağı. ferahiyence, yetli, talebi, nitelikte yetlidir. Talebi yetli, muhtlak-sürsüz ve keyfi bir yetli değildir. idarenin talebi yetlisini, idari yargı ögeleri tarafından denetlenir. Kanun koyucunun her türlü işlerde belirtmeyeceği iktid (bütün aygıtlarıyla), idareye verilecek, ferahiyence, haki ve uygun kararlar almak için bir serbestidir, faaliyet denetlenir, muhtlak değildir.

Day II

1) Kamu hizmeti; toplumsal ihtiyaçları karşılamak amacıyla idarenin piyasadan ayrılarak belli oranda büyük bir kamu hizmeti üretmesidir.

2) Kamu hizmeti almanın piyasa ile ilişkisi game türleri; emnet - infekt, eksik infekt - kamu ihalesi - kamu hizmetinin pazarlara açılarak özel girişimlerde sağlanması, türleri vardır.

2-) İstanbul Büyükşehir Belediyesi Hfayz Dame Başkanlığından ihale
çıktı. Kamu ihale komisyonu 19 mdsi seçiyor. Hizmet alımı
gerçekleştirecek seçiyor. Bir defa, hizmet almak için ihaleye çıkarıyor.
Pazar, işci alınabilir. Ama, hizmet alımı yapılmaz. İhale ne işi var?
İhale, idarenin işine iradesini dışlama yönündedir, barınan para kamu
parasıdır, edilecek gelir kamu geliridir. Derinliği siki, ahalı, ayrıca
fırsatı deli açıklık ve şeffaflık sağlanmalı. Burada, hizmetler paraları

30

2) Kıs lastiğine ilişkin kuralı gerektirdiği değerlendirirken, teknik verilerle bir değerlendirme yaparız. Ulaştırma, Denizcilik, Haberleşme Bakanlığı'nın çıkardığı bir yönetmelikle sınır koyuyor. Yani, bir tırallığıyla işlen ve otomatik, değerlendirilmesi, kamu hizmetleri ile ilgili de yaparız. İhtiyatla uygunluk değerlendirilmesi ise, idarenin bağlı olduğu diğerle uyumlu olması, ayları olmamıştır. Mevzu değerlendirme yapacağız.

Yönetmeliğin dayanağı -> Karayolları Trafik Kanunu md. 8 ve md. 65 ve Ulaştırma, Denizcilik, Haberleşme Bakanlığı KHK'si. Kanunun ne dediği çok önemli. Yasal inceleme yapacağız. Karayolları Trafik Kanunu md. 8 ve md. 65'te -> araçların ağırlık, boyut kontrolünü yapar, yaptırır, denetler diğer. Sınırlar ve usullerle alakalı, ağırlık ve boyut kontrolü ile ilgili esasları, Ulaştırma Bek. tarafından yönetmelikle belirleneceği söylenir. Yönetmelikle, yüklenen - taşı ve usuller var da, kıs lastiğinin kullandığı da zorlu. Ama, burada böyle bir yetli formasyon idareye. Karayolları Trafik Kanunu, md. 8 ve md. 65'te, kıs lastiğinin kullanılmasını zorlu, kılacak bir yetli verilmiş, Ulaştırma Bakanlığına - Yani, idarenin yaptığı bu işlemin yasal dayanağı var.

KHK'da ise -> Md. 7 / karayolu taşımacılık faaliyetlerinde kullanılan taşıtı benzeri diğer taşıtı taşıma nitelikleri belirlenir, yetkisi Karayolu Dışına Genel Müdürlüğü'nün bir görevi. İdarenin yaptığı işlemin yasal dayanağı var, buna bir zorunluluk getirir. Burada, hukuka uygun idare - iyi idare tartışması var. Bakanlığın yaptığı bu yönetmelikle, hizmetin sürüş güvenliği açısından mevzuatı sağlıyor. Bu yetkililik olmaktadır. Teknik değerlendirilmiştir. Md. 7'de, "benzeri diğer taşıtı taşıma nitelikleri belirlenir" dendiği, idareye göre bir değerlendirme alanı bulunmaktadır. İdarenin yetli olduğu bu kurala göre, idarenin yetkisi tabiri niteliğinde bir yetkidir. Bu ifade belirsiz, idareye serbesti bırakıyor. İdare bu alana ilgili, "kıs lastiği" yetkisi, dendiği değerlendirme yapabilir. İdare, kamu yararı ~~amaçları~~ güdüyor. dendiği, yetkililik değerlendirilmesi yapabilir. İdarenin yaptığı yetkililik değerlendirilmesi, amaçsal bir ilke ve temel haklarla çatışması durumunda ise denetim, hukukilik denetimi olur.

~~İdare~~ İdarenin yaptığı işlemin yasal dayanağı vardır, kamu yararı amacıyla yapıyor denecek. İyi idare ve hukuka uygun idare farklıdır, tercih edilmesi gerekir, hukuka uygun idaredir.

İdarenin tabiri yetkisi, denetlenebilir bir yetki değildir. Mevzuatın sınırlarında denetlidir. ~~İdarenin yetkisi~~ İşlemin gerektirdiği; idare bu kuralı alırken; teknik verileri, bilmel, nesnel verileri kullandığı mı ona bakarak yaparız.

ALDIĞI NOT	
Rakamla	Yazıyla
90	Solman

İmza

BAHAR ☐
Dönemi : GÜZ ☒

Sınav Günü : 03 / 01 / 2014

CLAY I

15 SORU I: Hukuk devleti; Bu ifade ilk olarak 17.-18. yy'larda burjuvazinin iktidarı sınırlandırmak ve yönetimde keyfiliği önlemek için kullanılmıştır. Hukuk devleti; devletin bütününe ve her bir parçasının en yukarıda Anayasa, sonra kanun, tüzük, yönetmelik, uygulayıcı kuralları vs. ile sınırlandırılmasıdır. Devletin, daha spesifik olarak idarenin neyi, nerede, ne zaman, nasıl ve kimin yapacağına önceden belirlenmesi ve böylece keyfiliğin önlenip özellikle temel hak ve özgürlükler olarak bireylerin korunmasını amaçlayan devlet hukuk devletidir. Neredeyse her şeyin önceden belirlenmesi hukuk güvenirliği ve öngörülebilirlik açısından çok önemlidir. Tabiki hukuk devleti dediğimizde kanunlara yollanarak mevzuata uyum devlet alınmalıdır. Çünkü hukuk yollanarak mevzuatta idarete değildir. Hukukun hayatın tüm alanlarını yetli kurallara bağlanması mümkün değildir. Hukukun kendine ait kanun, ilke ve kategorileri vardır. Bunlar evrensel niteliktedir. Hukuk devleti mevzuatın yanında bu ilke, kanun ve kategorileri de kapsar. İsten ve eylemlerinde bunlara uygun olarak hareket eden.

Yerindelik: İdari anlamda yerindelik yapılan bir işlen veya eylemin hizmet gereklerine ve kamu yararının sağlanmasına ilişkin en uygun araçların, en uygun zamanda kullanılarak yapılmasını ifade eder. İdari işlemler "yerinde" olmalıdır. Yani hiç bir makam veya kişi keyfi hareket ederek veya bilmedipini iddia ederek (bilmesi gerekli) yetki sistemi) kamuya ait işlere eylemlerde kamu yararını maksimize etmemek sonucunu doğuramaz. Bu idarenin hizmet kusuru olarak kabul edilir, ~~ve~~ hukuki ve cezai sorumluluğu vardır. İçerisinde bulundurmaz hukuk sisteminde Ay 125/4 de "Yargının hukukilik denetimi dışında hiç bir şekilde yerindelik denetimi..." yapamaz. Yazar fakat bu; yerindeliğin tamamen idareye bırakıldığı anlamına gelmemeli. ~~İdare~~ Hukuk devleti gereği, yine Ay 125/1 de ifade edildiği gibi; "İdarenin her türlü işlen ve eylemine karşı yargı yolu açıktır." Burada idare Anayasa ve kanunlara uygun olarak hareket etmeyle yükümlüdür.

Takdiri Yetki; Takdiri yetki, yetkinin bir türü değildir. Bazı yetkiler takdiri niteliktedir. Yani bir ~~işlen~~ idari işlenin sebep ve konusuna ilgili olarak idarenin seçimi ve değerlendirilme bulunabilmesidir. Elbette ki bu durumda da idare keyfi değerlendirme veya hareketlerde bulunmaz. Hukuk devleti olmanın yanında idarenin takdiri nitelikteki yetkisi kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun olmalıdır. Aksi halde yapılan işlen veya eylem yargı tarafından hukuka aykırılıktan ~~idare~~ yargılamaya bilecektir. Mesela, idarenin sonuca ilişkin önünde 5-10 seçenek varsa, idare bu seçeneklerin mali anlamda en verimli ve kanunai anlamda en yararlısını seçmek zorundadır.

2) ~~Yönetmelik~~ ulastırma, Denetimlik ve Haberleşme Bakanlığı, genel idare içerisinde
devlet tüzel kişiliğini temsil eder. Bu yönüyle olayda belirtilen şekilde
Yönetmelik çıkartabilir. Yönetmelik; konuların ve tüzüklerin uygulanmasını
veya anlaşılmamasını kolaylaştırmak amacıyla konular ve üst hukuk normu
olan (eğer varsa) tüzüklerin belirlenmiş olduğu sınırlardan taşınmaz, hiç
dışarıya çıkmaz bir alanda düzenleme yapar. Benliğin hukuka tanınması
olanları düzenleyebilen ~~ve~~ ~~bir işlem türüdür.~~ Bir işlem türüdür. Dediklerimiz
gibi normlar hiyerarsisi vardır ve üst hukuk normlarına aykırı olmaz, yeni
bir şey getirilemez yönetmelikle. Olaya baktığımızda; Bakanlık bir
yönetmelik çıkarmış, Kız lastiği tekilmesiyle alakalı. Öncelikle yerindelik
açısından inceleyecek olursak; hem esnafın, hem de anas sahiplerinin
mennun olduğu görülüyor. Elbetteki kız lastiğinin faydası, kamu yararı
tartışılmaz. Burada bir uygulama gibi. Fakat bu bana göre yerinde.
İdare benim gibi düşünüp hareket etmemiş. Konunun olmadığı yerde
idare olmaz. Düzenlenmeyen alanda idare (bakanlık) yeni düzenlemeler yap-
maz. Hukuka sınırlıdır idare. Bir işlem veya eylem ne kadar yararlı,
ne kadar verimli veya kârlı olursa olsun, en iyi idare o eylemi
yapmaz değil hukuka uygun, hukukun kendisine verdiği karar alma gücü
sınırları (yetkisi) içerisinde hareket eden idaredir. Olayı incelediğimizde
ilk olarak amaç bakımından; idarenin genel amacı kamu yararıdır. Bu yönetmelikle
yapılan işlemin, uygulamanın kamu yararı olduğu aşikardır. 2. olarak biçime
bakalım. İstendik ~~idare~~ idare gerekçe ve belirlenimi bilmiyoruz. Kamu ba-
kiminden; işlemin doğrudan doğruya sonucu, önde de bir sakatlık yok gibi. Sebep
unsuru olarak ~~idare~~ yönetmeliğin amacı olmadığı için) muhtemelen kısım gelmesi, koruma
can güvenliğinin sağlanması vs gösterilebilir. Sonuç olarak yetkiye bakacak
olursak; yetki; idarenin karar alma gücüdür. Bu güç kendisine konularla
veya düzenleyici işlemlerde verilir. Fakat bu olayımızda baktığımızda gerek
2918 sayılı Kanunla Tevrici Kanununda, gerekse 655 sayılı KHK'de idareye
kısım kız lastiği tekilmesi ile ilgili bir görev ve yetki verilmemiş
olduğunu görüyoruz. Kanunla alakalı olarak yarıca ilgili yönetmeliğin (i) ben-
dinde yolcu ve eşya taşıma araçlarında kullanılan araçlara alakalı bir sorumluluk
getirilmiştir. Öncelikle bu hükme göre bütün araçların değil yarıca taşıma
bulunan araçların bu sorumluluğa tabi olduğunu söyleyebiliriz yönetmeliğe göre.
Yönetmeliğin hukuka uygunluğu da kanuna bakılarak anlaşıyor (ilke olarak)
Konuda ise kız lastiği asıl ve zimni ~~bir~~ bir şekilde ele alın-
mış olduğunu söyleyebiliriz. Yani sonuç olarak yönetmeliğin hukuka
uygun olmadığını, buna karşın yerinde olduğunu ama hukuki olmayı
yerindeliğin hukuk devletinde hiç bir anlam ifade etmediğini söyleyebi-
liriz.

OLAY II → Diğer sayfada

1 C	
Dönemi : BAHAH ☐ GÜZ ☒	Sınav Günü : 03 / 01 / 2014

2. Durumda ise İBB İtfaiye Daire Başkanlığı ihale duyurusu yapmış burada idarenin piyasa ile ilişkije göre yöntemi olarak hizmetin parçalarla ayrılarak piyasa gördürülmesi oluyormuş söyleyebiliriz. Düşük ücretleri icra etmek üzere toplamda 720 personel alınmak istenmektedir fakat burada hukuka aykırılık görülmektedir. Mühendis, tekniker, öğretmen vs nitelik gerektiren mesleklerdir. ~~Benzeriyle~~ Alınları da asli ve sürekli bir hizmeti ifade etmektedir. Bu yüzden bu kişiler Anı 128. de belirtilmiş şekilde işe alınmalı, bu kişilerle idari hizmet sözleşmesi yapılmalıdır. ihale ile alma yöntemi işe bu kişileri bir anda işçi statüsüne sokacaktır ve bu hizmetin niteliği açısından ~~Anı~~ Anayasa aykırıdır, diyebiliriz. Yine Anı m. 70'e de aykırılık olabilir. Devletin uletarısına istihdam seçilene zorunluluğu vardır. Devlet bütün kamu hizmetlerini ihale usulüyle yerine getirmeye çalışması bu açıdan da hukuka aykırılık dusturebilir.

3. Olayımızda, İBB konu hizmeti seçilmek amacıyla patiska alınacağını ilan etmiş. Öncelikle bu basit, kısa süreli bir konu ihalesi yöntemidir. Yeni & piyasa aktörleri hizmetin icrasına yerleşmiyor. Kısa, net, arızî bir iş olduğu söylenebilir. Fakat İBB neden patiska alma ihtiyacı hissetmiş olabilir? İBB bir yerel yönetim olmasına rağmen nihayetinde genel bütçeden de pay almaktadır. Cenaze patiskasını konsilona hizmetinin konu hizmeti olup olmadığı tartışılabilir. Çünkü cenaze işleri kültür ve dine göre değişik uygulamalara sahip, farklılık gösteriyor. Eğer İBB bu eylani ile yalnızca bazı kişi ve grupların hizmeti için yapacaksa bu idari ilanın eşitlik ilkesine aykırı olduğu kabul edilebilir. Eğer dini bir onları ifade ediyorsa bu uygulamaya konu kurumunun, konu parası kullanarak böyle bir ~~etken~~ hizmeti yapması laiklik ilkesiyle de de aykırı olduğunu söyleyebiliriz.

4. Olayda özelleştirilmek istenen alana konu hizmeti alanında olduğu açıktır. İbne elbette ki şartları seçilmek koşuluyla bunları özel şirketler aracılığıyla da devreye getirebilir. Girecek olduğu ~~ile~~ ilişki yöntemi açısından tartışılabilir olduğunu söyleyebiliriz. Çünkü ~~konu~~ ~~hizmetleri~~ ~~ihale~~ eden satış konusu tesisler bütünüyle özelleştirilmek istenmektedir. İbne'nin elinde bulunan teknenin çıkması, ibne kaybolma durumuna gelecektir. Yalnızca denetim ve gözetim işlemini devreye getirecek, artık o hizmetleri kullanan kişiler kullanıcı sıfatıyla değil tüketici sıfatıyla hukuka kavunacaktır ilke olarak. Aralarındaki ilişki özel hukuk ilişkisi olacaktır, fakat bununla sahip olanlar ile devlet arasında ki ilişki konu hukuku ilişkisi, sözleşme ise konuda aksi belirtilmediği (Any 47), konusu konu hizmeti olduğu ve şirketlerin kon-~~gücü~~ ve ayrıcalıklarından ve tibi yükümlülüklerine tibi olacakları için idari sözleşmedir. Yukarıda şirket-~~kullanıcı~~ ilişkisinin ilke olarak özel hukukla kavunması kavunacak değil. Çünkü kişi tüketici değil, kullanıcı, satış konusu hizmeti kullanmaya mecbur. Yani hapsedilmiş müşteri gibi ifade edilebilir. Elektrik hizmeti de konu hizmeti olduğu için böyle bir ilişkinin de konu hukuku ile kavunması daha uygun/değil hukuki olur gibi.